

Jurnal de psihanalist

Vasile Dem.

Zamfirescu

TREI

Cuprins

Întâlniri zilnice cu inconștientul	13
--	----

1999

Autoanaliză: un coșmar cu sens neașteptat	19
---	----

2000

Mi-am cam mutat analiza acasă	21
-------------------------------------	----

Mă dezvolt aici	24
-----------------------	----

Mesaje din inconștientul colectiv?	25
--	----

Am încheiat trecerea de la comunism

la capitalism	27
---------------------	----

Vorbim în același timp	28
------------------------------	----

Jobul meu ca psihanalist	30
--------------------------------	----

Autoanaliză: oedipul meu după 14 ani	33
--	----

Sirena și iepurele	35
--------------------------	----

2001

Autoanaliză	36
-------------------	----

În ședința de luni	38
--------------------------	----

Un insight tulburător	40
Autoanaliză: m-am împăcat cu tatăl meu	42
Funcția orgasmului	44
Transfer de transfer	46
Fenomene paranormale în psihanaliză?	49

2002

Recuperarea oedipului	51
Un vis oribil	54
Fratele, nu tatăl	57
Milionarii și psihanaliza	59
Final de analiză?	60
Sindromul cavalerului	62
După vacanța de vară	64

2003

Vise de final	67
Desomatizare	69
Un vis inaugural	70
Aflu lucruri noi	72
Anatomia unui transfer patern	74
Copilul nostru	77

2005

Un act ratat edificator	79
-------------------------------	----

2012

M-am hotărât... să-mi citesc dosarul	81
De la rușinea sexuală la rușinea existențială	85
VDZ-eul	87
La cursul de psihoterapie	93
Coșmar cu stafii	96
Urât de două ori în aceeași zi	100

2013

Autoanaliză: ascendență boierească?	103
O erecție de 30 de centimetri	106
Premiul cel mare	109
Am bătut patul pe loc	111
Autoanaliză: în preziua operației	113
Autoanaliză: idealizările mele	115
A fi psihanalist înseamnă a lucra în transfer	120
Inconștientul psihanalistului	121

2014

În dimineața asta mi-am dat seama	125
Iubirea de transfer poate fi sublimată!	129
Autoanaliză: inconștientul bun	155

2017

Fragment de autoanaliză	157
După ce analizanda... ..	163

2018

Misterele psihanalizei	165
Un transfer matern negativ	170
Autoanaliză	174
Fețe ale oedipului	178

2019

Revanșa onirică	185
De la fotoliu la divan	187

2020

Am intrat în oedip!	191
Când psihanalistul plânge	193
Oedipul perfect	195
Vineri, în ultima zi	203

2021

Vis contratransferențial	204
De la negarea realității la negarea de sine	207
Un vis cu mascați!	210
Frumușelul meu!	213
N-o să vă placă visul meu!	215

Autoanaliză: o victorie asupra narcisismului	216
2022	
Isus a fost femeie!	221
Cum vindecă psihanaliza	223
Bilanț spontan	227
2023	
Ora de astăzi cu Sofia	229
Un act ratat compus	232
O explicație pentru procrastinare	235
2024	
S-a întors Liviu!	236
Când corpul vorbește prin vis	240
Un insight la telefon	243
Final de analiză	246
Un moment de analiză mutuală	247
2025	
În loc de încheiere	249
 Mulțumiri	 253

Cuvânt-înainte

Întâlniri zilnice cu inconștientul

Prima întâlnire cu inconștientul a avut loc în timpul analizei personale, pe care am descris-o în volumul *În căutarea sinelui*. Reacțiile provocate de această întâlnire au variat de la surprindere, contrariere, disconfort până la entuziasmul asociat revelațiilor.

Fie că am vrut să cunosc și alte zone ale inconștientului meu, fie că nu am mai reușit să mă desprind de fascinația exercitată de această lume paralelă conștiinței, lume guvernată de cu totul alte legi, fie ambele, fapt este că imediat după încheierea analizei personale în 1988 am început să practic psihanaliza, așa cum se putea atunci, clandestin. Întrucât analiza personală reprezintă elementul central al formării psihanalistului, după 1989, anul care a marcat căderea comunismului și totodată

legalizarea psihanalizei ca un corpus ideatic și practică de clinică, m-am numărat printre membrii fondatori ai Societății Române de Psihanaliză (1990). În noul context, mi-am completat formarea cu noi orizonturi teoretice și numeroase supervizări oferite de psihanaliztii din Occident, care ne vizitau cu regularitate în anii '90.

În 1999, am devenit membru direct al Asociației Psihanalitice Internaționale (IPA), fondată de însuși Freud în 1910. Sintagma „membru direct“ se referă la modalitatea evaluării: cele două cazuri clinice prezentate de candidat sunt apreciate de doi psihanalizti formatori și supervizori, desemnați în acest scop. În cazul meu, Peter Blos Jr și Michael Rotmann. Apartenența la IPA, una dintre cele mai importante asociații psihanalitice din lume, poate fi realizată și indirect, fără evaluare, prin simpla afiliere la o asociație națională componentă IPA.

Treptat, pe măsură ce numărul orelor petrecute în cabinet a crescut constant, întâlnirile cu inconștientul au devenit zilnice, timp de mai multe ore, fapt care mi-a permis să-i cunosc noi fațete și conținuturi, din ce în ce mai profunde și mai neașteptate.

Am notat în *Jurnal* doar momente cairotice din analize sau din autoanaliza mea, și nu procese complete („cazuri“). Cu alte cuvinte, am redat vise, acte ratate, transferuri (proiectarea tiparelor inconștiente ale analizandului asupra analistului), reacția mea inconștientă ca psihanalist la proiecțiile analizanților (contratransferul) — toate, modalități privilegiate de manifestare a inconștientului în ora de psihanaliză — precum și interpretarea lor, ceea ce face inconștientul conștient, extinde Eul și crește forța sa în câmpul psihic dar, mai ales, generează schimbarea psihică.

Dintre umbrele Hadesului psihic, primele care m-au întâmpinat au fost dorințele oedipiene refuzate, cu toate nuanțele cunoscute mie (oedipul pozitiv, negativ sau inversat, complet sau nedezvoltat). Am fost tentat atunci să-mi spun că mi s-a revelat cel mai important aspect al inconștientului românilor. Însă destul de repede, doar la câțiva ani de la începerea activității de psihanalist, peisajul inconștientului autohton a început să se schimbe: din spatele oedipului, influențându-l considerabil, s-a conturat tot mai clar o altă dimensiune a inconștientului meu și conaționalilor mei, și anume

deficitul narcisic, care avea să devină precumpănitor. La începutul vieții, insuficienta empatie din partea părinților poate lăsa nesatisfăcute necesități psihice vitale, cum ar fi aceea de a fi oglindit, care se cufundă în inconștient ca un gol al sinelui. Surpriza pe care mi-a oferit-o autoanaliza care a însoțit permanent analizele conduse de mine tocmai aceasta a fost, de a constata că oedipul meu s-a grefat pe un fond de deficit narcisic. De aceea, o psihanaliză reușită nu se poate limita la oedip, ci trebuie să coboare spre curenții adânci ai filonului narcisic, însoțitor constant al dezvoltării pulsionale, la a cărei modulare contribuie permanent.

Deși imaginea despre inconștient oferită de *Jurnal* este inevitabil incompletă și fragmentară, câteva dintre liniile sale de forță se conturează clar, ceea ce ar putea răspunde curiozității studenților la psihologie, psihoterapeuților și oricărui cititor interesat de profunzimile vieții psihice și dinamica sa.

*
**

Respectarea principiului confidențialității am realizat-o în felul următor: realitatea psihanalizelor pe care le-am condus a constituit doar punctul

de plecare; materialul brut a trecut printr-un proces de anonimizare și ficționalizare, iar rezultatul a fost supus aprobării analizandului din a cărei analiză a fost extras. Când nu a fost posibil să identific sursa unei notații importante, pentru că în momentul inițial nu a fost personalizată, am ficționalizat-o complet, reținând doar procesul inconștient, nu și detaliile concrete prin care s-a manifestat, înlocuite cu altele adecvate.

17 aprilie 1999

Autoanaliză: un coșmar cu sens neașteptat

Am visat că țin din nou un curs la Facultatea de Medicină, unde, în anii comunismului (anii '70), la adăpostul unui curs de etică, vorbeam despre psihanaliză unor studenți inteligenți, interesați și informați. În vis, mai mulți studenți mă bruiiau citind un text. La început am ignorat zgomotul, pentru ca apoi să declar: „Îmi dau seama că nu mă mai agreeți și că trebuie să plec“.

M-am trezit cu o intensă senzație de neplăcere narcisică, indiciu al coșmarului. Prima mea reacție a fost de a respinge ideea „din cărți“ că și coșmarul exprimă o dorință. Dacă medicina simbolizează în vis psihanaliza, o disciplină paramedicală, atunci cum să-mi doresc să abandonez domeniul meu de suflet?

În seara dinaintea visului am primit pentru o întrevvedere preliminară pe studenta cea mai bună

de la Psihologie, care mi-a cerut o analiză de formare. În timpul orei a domnit o „chimie“ evidentă. Încă o situație în care transferul pozitiv colorat erotic, în viața reală trăit ca iubire, este sublimat sub forma unei analize. Însă inconștientul meu și-ar fi dorit iubirea reală. De aceea a inițiat visul în care eram silit să renunț la psihanaliză, ceea ce ar fi deschis drumul pentru iubirea reală. Supraeul, cenzura, nu a fost de acord și a transformat totul în coșmar!